

# Analiza rynku kart płatniczych w Polsce w latach 1998 - 2004

## SPIS TREŚCI

### Wstęp

#### Rozdział 1. Istota kart płatniczych (Podstawowe zagadnienia dotyczące kart płatniczych)

1. Definicje kart płatniczych
2. Powstanie i rozwój kart płatniczych
  - 2.1 Historia narodzin i rozwój kart płatniczych na świecie
  - 2.2 Historia kart płatniczych w Polsce
3. Budowa i zabezpieczenia kart płatniczych
4. Międzynarodowe standardy ISO dla kart płatniczych
5. Karty płatnicze, a inne formy płatności bezgotówkowej
  - 5.1 Karty płatnicze a weksle
  - 5.2 Karty płatnicze a чеки
6. Korzyści z posiadania kart płatniczych

#### Rozdział 2. Elementy rynku kart płatniczych

1. Funkcje kart płatniczych
2. Klasyfikacja i rodzaje kart płatniczych
  - 2.1 Klasyfikacja ze względu na funkcje rozliczeniowe
  - 2.2 Klasyfikacja ze względu na liczbę podmiotów zaangażowanych w proces zapłaty kartą
  - 2.3 Klasyfikacja oparta na elemencie kredytowym
  - 2.4 Klasyfikacja oparta na budowie karty
  - 2.5 Klasyfikacja kart płatniczych wg obszaru ich akceptowania
  - 2.6 Klasyfikacja ze względu na segmentację klientów
  - 2.7 Klasyfikacja ze względu na organizację płatniczą
3. Cechy różnych typów kart płatniczych
4. Główne systemy kart płatniczych

#### Rozdział 3. Transakcje przy użyciu kart

1. Podmioty biorące udział w rozliczeniach

2. Centra autoryzacyjno – rozliczeniowe
3. Autoryzacja płatności kartą płatniczą
4. Systemy płatnicze rozliczające transakcje kartami płatniczymi
5. Rozliczenia transakcji
  - 5.1 Bezgotówkowe rozliczenia transakcji
  - 5.2 Klasyczne rozliczenia z użyciem kart płatniczych
  - 5.3 Bankomaty
  - 5.4 Rozliczenia bezgotówkowe w systemie FETPOS
  - 5.5 Transakcje internetowe
6. Urządzenia służące do rozliczania transakcji kartami płatniczymi

## Rozdział 4. Analiza rynku kart płatniczych

1. Liczba wyemitowanych kart płatniczych
2. Liczba transakcji dokonywanych poszczególnymi typami kart
3. Wartość transakcji dokonywanych poszczególnymi typami kart
4. Dane rejestrowane przez agentów rozliczeniowych
5. Analiza infrastruktury bankomatowej
6. Polski rynek kart płatniczych w porównaniu z rynkami europejskimi

Zakończenie

# WSTĘP

Pieniądz od czasu, kiedy go wymyślono, przeszedł wiele form i postaci.

Na przestrzeni wieków funkcję pieniądza pełniły różnorakie przedmioty i surowce. Pieniędźmi były, więc owce, krowy, oraz towary i dobra takie jak sól, bursztyn czy herbata. Później w obiegu znajdował się pieniądz kruszcowy, który został wyparty przez pieniądz monetarny, funkcjonujący do dziś. Pieniądz papierowy został wymyślony, gdy pojawili się pierwsi bankierzy. Byli nimi złotnicy i srebrnicy włoscy pochodzący z Lombardii.

Ze względu na powszechniejszą wymianę pieniężną wypierającą wymianę towarową oraz coraz częstsze przemieszczanie się ludzi po całym świecie od dawna poszukiwano sposobu uniknięcia konieczności posiadania gotówki i posługiwania się nią. Efektem ewolucji pomysłów zmierzających w tym kierunku jest tzw. pieniądz plastikowy, czyli karta płatnicza.

Do niedawna większość transakcji na polskim rynku, dokonywanych za pomocą kart płatniczych były realizowane jedynie przez cudzoziemców. Osiem, dziewięć lat temu karta nie była tak popularna jak obecnie. Coraz częściej spotykamy ludzi w różnych miejscach, którzy płacą nie gotówką a kartami płatniczymi. Karty nazywane są „plastikowym pieniądzem”. Termin ten ma tylko symboliczne znaczenie, gdyż w rozumieniu naukowym karty nie są oczywiście pieniądzem, lecz jedynie nośnikiem pieniądza bezgotówkowego.

Karty płatnicze występują w różnych odmianach: w zależności od funkcji, jakie spełniają bądź w zależności od rachunku, do jakiego zostały wydane. Decyduje o tym również sposób, w jaki rozliczana zostaje transakcja. Podobną rolę może spełniać „elektroniczny podpis”, który w przyszłości będzie bardzo ważny przy zawieraniu różnego rodzaju transakcji, przez Internet i nie tylko.

Głównym celem tej pracy jest analiza rynku kart płatniczych oraz uświadomienie sobie, że kawałek plastiku w portfelu nie służy jedynie do pobierania gotówki z bankomatu, ale również do dokonywania zakupów i przelewów na inne rachunki, że karta to odpowiednik pieniądza papierowego, lecz bezpieczniejszy w razie utraty i w końcu, że z kartą związane są inne usługi banku takie jak ubezpieczenia czy kredyt bez poręczycieli w dodatku dostępny na całym świecie. Całość pracy ujęta została w czterech rozdziałach.

Pierwszy rozdział zawiera różne definicje kart płatniczych. Przybliża historię kart płatniczych, powstanie i ich rozwój na świecie, nie pomijając przy tym historii kart w Polsce. W rozdziale tym opisano również jak zbudowana jest karta oraz szereg wymogów zawartych w międzynarodowych standardach ISO. Standardy te szczegółowo określają wszelkie zasady wytwarzania oraz emitowania kart. Znajduje się także porównanie kart płatniczych do innych bezgotówkowych form zapłaty oraz korzyści związane z ich posiadaniem.

Rozdział drugi przedstawia trzy podstawowe funkcje kart płatniczych, a przede wszystkim analiza rodzajów kart płatniczych oraz charakterystyka poszczególnych jej typów. Przedstawiona została w nim również charakterystyka najważniejszych systemów kart płatniczych, z uwzględnieniem PolCardu, jako największego systemu rozliczeniowego w Polsce.

Rozdział trzeci poświęcony jest transakcją przy użyciu kart płatniczych. Opisane zostały podmioty biorące udział w rozliczeniu transakcji, a przede wszystkim

charakterystyka mechanizmu rozliczania transakcji dokonanej przy użyciu kart płatniczych, począwszy od najprostszych skończywszy na rozliczeniach drogą elektroniczną. Przedstawia również proces autoryzacji kart przez centrum autoryzacji - rozliczeniowe oraz ich charakterystyka.

Rozdział czwarty przedstawia analizę rynku kart płatniczych w Polsce w latach 1998 - 2004 pod kątem: liczy wyemitowanych kart, liczy i wielkości transakcji poszczególnymi typami kart oraz infrastruktury bankomatowej. Poświęcony jest również porównaniu rynku kart płatniczych w Polsce do innych rynków europejskich . Popularność kart płatniczych wynika z korzyści, jakie dają ich posiadaczom, wystawcom i akceptantom. Te zagadnienia również dotyczą tej części pracy.

Praca opiera się na literaturze traktującej temat teoretycznie oraz na czasopismach fachowych związanych z tematyką bankową, jednak najwięcej materiałów uzyskałem z Departamentu Systemu Płatniczego NBP, które po odpowiednim przetworzeniu wykorzystałem w tej pracy.

|                         |                              |
|-------------------------|------------------------------|
| Liczba stron            | 162                          |
| Nazwa Szkoły<br>Wyższej | Akademia Ekonomiczna, Kraków |
| Rodzaj pracy            | magisterska                  |
| Rok oddania             | 2006                         |

To jest gotowa, obroniona praca. Gdyby chcieli Państwo zlecić napisanie zupełnie nowej pracy, to zapraszamy na stronę [pisanie prac](#) - sprawdzony serwis!